

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI.

91, — Oheul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Litispendența și conexitate (urmare), de D. Chebapci.

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de casație și justiție, secția I, Ministerul de Finanțe cu Paul Zetu și alții.

Idem. Natalia Agapie fostă Dobrovici cu Th. I. Gheorghiu.

Tribunalul Ilfov, secția comercială. Führ Schruf et Simons cu Rosalia Rosenfeld.

Tribunalul Ilfov, secțiunea II. Primăria Capitalei cu Ecaterina Ghirculescu.

Tribunalul județului Ilfov, secțiunea III. Adolphe Van-Saenen cu Ministerul de Răsboii.

Bibliografii.

LITISPENDENȚA ȘI CONEXITATE

(URMARE)¹⁾

Mă hotărâsem a nu examina cestiunea de a se ști : dacă se poate invoca litispendența, pentru cazul când o afacere ce se judecă de tribunalele noastre, se află pendentă dinaintea unui tribunal din o altă țară. După aparițiunea primului articol în «Curierul Judiciar» No. 42 din 23 Noembrie 1897, mi s'a au atras atențiunea asupra hotărârei Curții de Apel din Craiova, pronunțată între principele Grigore Sturza, Dumitru Sturza și princesa Gortciacoff.

Cestiunea de a se ști dacă înaintea unui tribunal din Țară se poate propune și primi excepțiunea de litispendență, atarnă de modul cum trebuie resolvită o altă cestiune, și anume: dacă lucrul judecat, rezultând din o hotărâre definitivă pronunțată de tribunalele străine, poate fi propus înaintea tribunalelor din România. În adevăr, litispendența are de scop de a preîntâmpina două hotărâri contradictorie, cu aceiași autoritate și putere

de execuțiune, în cât, dacă hotărârilor pronunțate în țară străină nu li se dă aceeași autoritate ca acelor pronunțate în România, litispendența n'are nici o rațiune de a se propune și primi.

Materia este regulată de art. 374 din procedura civilă în cuprindere :

Hotărârile judecătorești date în țară străină nu se vor putea executa în România de cât în modul și limitele, cum și hotărârile judecătorilor din România se execută în acea țară, și după ce vor fi declarate executorii de către judecătorii competenți români.

Avem încă două dispozițiuni cuprinse în codicele civil, cu privire la înscrierea și radierea ipotecelor consimțite în străinătate :

Art. 1773. Ipotecile consimțite în țară străină nu pot avea efect în România de cât după ce actele, prin care s'a consimțit ipoteca, se vor fi vizat de președintele tribunalului civil al situațiunei bunurilor și se va fi luat înscripțiune.

Acest magistrat va verifica dacă actele de constituțiunea ipotecii unesc toate condițiunile cerute de legile locului unde s'a au făcut spre a fi autentice.

Art. 1789. Actele făcute în țară străină care constată consimțimentul pentru ștergerea sa și reducțiunea unei înscripțiuni nu sunt executorii în România, de cât după ce s'a au vizat de președintele tribunalului situațiunei bunurilor, care va verifica autenticitatea acelor acte.

Să arătăm cum a au hotărât Curtea de Apel din Craiova asupra excepțiunei lucrului judecat, trasa din decisiunea Curții de Apel din Paris, și a li-

¹⁾ Vezi No. 42 de la 23 Noembrie 1897.

tispendenței, în ce privește pe princesa Gortciacoff.

Pentru considerantele ce le vom transcrie mai jos, ea a respins, excepțiunea bazată pe autoritatea lucrului judecat ce rezulta din decisiunea Curții din Paris.

«Considerând că din cuprinderea art. 374 pr. civ., rezultă că pentru ca o hotărîre ce emană de la un tribunal străin spre a putea fi executată în România, trebuie ca acea țară să ne acorde o reciprocitate legală sau convențională și ca acea hotărîre să fie investită cu formula executorie de tribunalele Române.

«Considerând că în ce privește reciprocitatea legală sau convențională e constant și necontestat că legea Franceză nu acorda hotărîrilor Române executarea de plano, iar în ce privește reciprocitatea de fapt jurisprudența Franceză nu admite la executare hotărîrile Române de cât după ce le supune revisuirii în fapt și în drept, întemeindu-se pe interpretarea ce dau art. 2123 din cod. civil și pe art. 546 din codul de procedură, și că probă în afară de decisiunile reiterate ale casației Franceze, e faptul recent necontestat de intimați că Principele Grigore voind a face o proprie asupra averei Princesei Gortciacoff în baza decisiunii Curții din Galați, care a anulat pactul de familie, tribunalul Senei refuză acelei decisiuni puterea lucrului judecat și rădică poprirea ce făcea Principele Grigore, condamându-l și la cheltueli.

«Considerând că aceasta fiind starea legală și de fapt în Franța și în vedere că nu avem nici o convențiune cu Franța în această materie, condițiunea reciprocității cerută de art. 374 din pr. civ. trebuie aplicat în mod strict sentințelor Franceze.

«Considerând că intimații și bazează excepția lucrului judecat, și pe distincțiunea ce fac între executori și între autoritatea lucrului judecat, susținând că a executat o sentință este a pune în acțiune dispozițiunea ei, pe cât timp a-i se recunoaște autoritatea lucrului judecat este a se constata un fapt, este a se admite o excepțiune care constituie o stare pasivă.

«Considerând că de și în adevăr art. 374 pr. civ. prevede numai executarea sentințelor străine, însă expresiunea executare trebuie a fi interpretată în mod larg și ca atare, urmează a fi aplicată și excepțiunii lucrului judecat.

«In adevăr, hotărârile instanțelor judecătorești ale unei țări, fiind o emanațiune a dreptului de suveranitate ele nu pot să aibă efect de cât în limitele suveranității acelei țări și care suveranitatea încetează la limitele ei, de unde ca peste hotarele unei țări hotărârile date în numele suveranității sale sunt fără nici o autoritate.

«Că de și se obiectează că misiunea judecătorului decurge din voința părților, însă quasi contractul judiciar nu e o convențiune liberă urmată între părți ca impusă de autoritatea publică.

«Că dar a se face distincțiunea între executare și lucru judecat este a se procede arbitrar, este a se atinge suveranitatea țării noastre în numele căria conform art. 39 din Constituțiune, se dau și se execut sentințele judecătorești este a se crea legea, fapt ce ese din cadrul misiunii judecătorului.

«Considerând că distincțiunea ce se face este nefondată și din punctul de vedere că excepția lucrului judecat este un act de executare pus la dispoziția defenditorului un mijloc tot atât de salutar și de eficace ca și executarea materialului.

«Considerând că pe lângă cele expuse în jurisprudența Franceză fiind constatat că într'o executare și lucru judecat nu se face nici o distincțiune că din contra în Franța nu există lucru judecat înainte de acordarea exequatorului și aceasta sub condițiunea revizuirii fondului, că dar a se face distincțiunea între executare și autoritatea lucrului judecat, ar fi ca sentințele Franceze, care eman de la puterea suveranității republicii franceze să fie obligatorii instanțelor române, fără ca aceste instanțe să le poată revizui și ca atare a le primi de plan ca lucru judecat, că legiuitorul nostru prescriind condițiunea reciprocității Române constant pentru Curte ca pe cât timp reciprocitatea legală sau convențională nu există în Franța în privința noastră, ca excepție autorității lucrului judecat fiind o executare pentru defendor iar nu simpla constatare a unui fapt; că de și instanțele Franceze tind prin sentințe isolate a face distincțiune între lucru judecat și executare și deci a se executa de plan sentințele străine, însă aceste sentințe nu exprim de cât desiderate inspirate de necesitățile internaționale din care nu se pot realiza de cât prin lege sau convențiuni și ca probă despre aceasta e jurisprudența constată a casației Franceze.

«Că așa fiind și pe cât timp nu se presintă formula executorie a instanțelor române, urmează a se respinge atât excepția lucrului judecat cât și litispendența pentru aceleași motive fiind aceeași cauză.

«In ce privește renunțarea prevăzută de art. 13 din cod. civil.

«Considerând că art. 13 din cod. civil prescrie că străinul chiar când n'ar avea reședința sa în România va putea fi acționat înaintea tribunalelor române pentru îndeplinirea obligațiilor contractate de dânsul în România sau în țară străină cu un român.

«Considerând că a se aplica în mod strict acest text de lege ar fi a se viola principiul reciprocității proclamat de legiuitorul nostru prin art. 274 din pr. civ. și aceasta pentru simplul motiv că dacă s'ar admite ca românul reclamat în Franța și condamnat de trib. Francez să piarză dreptul a se mai adresa cu asemenea cerere la trib. Române, ar fi a se admite că francezul reclamant în țara noastră și contra căruia s'au pronunțat trib. Române ar avea dreptul a se adresa cu aceeași cerere la tribunalele Franceze, că pe lângă aceasta, renunțarea la dreptul acordat de art. 13 trebuie să

fie cerută și manifestă, de oare-ce renunțare la un drept nu se presupune.

«Că în speță fiind constatată că Principele Grigore Sturza s'a adresat tribunalelor Franceze din cauză că pârții domiciliu în Franța, pentru că parte din avere era în acea țară, pentru că unul din defendori, Burat era francez, pentru că în vederea circumstanțelor ce înconjură acest proces, urma a se lua măsuri de asigurare pentru averea ce pretindea că a fost sustrasă de defendori.

«Considerând încă că instanțele Franceze, din faptul că un francez s'a adresat unui tribunal străin, nu deduce renunțarea la instanțele naționale fără ca această renunțare să fie manifestă și cerută.

«Curtea în vederea principiului reciprocității proclamat prin art. 379 din pr. civ. și a aprecierii faptelor care au determinat pe Principele Grigorie Sturza a se adresa la trib. francez găsește că Principele Grigorie Sturza nu a renunțat la beneficiul acordat de art. 13 din cod. civ. și ca atare și această excepțiune urmează a fi respinsă ca nefondată.

Curtea, pe temeiul principiului de reciprocitate și a regulii ce rezultă din art. 379, care prescrie ca tribunalul să investească cu formula executorie, hotărârile pronunțate în țară străină, și, în vedere că părerea dominantă în Franța este: dreptul tribunalelor Franceze de a examina și revisui hotărârile pronunțate în o țară străină nu dă putere de lucru judecat să înlăture excepțiunea lucrului judecat.

Cât privește renunțarea dedusă din art. 13, Curtea, întemeindu-se pe împrejurări de fapt, consideră că principele Gr. Sturza nu a renunțat la dreptul de a acționa și înaintea tribunalelor române.

Să arătăm care este legislațiunea în Franța asupra acestei materii, atât sub noua legiuire, cât și în vechiul drept francez.

O dispozițiune asupra materii aceștia s'a luat în anul 1629, art. 121 din această ordonanță cuprinde: «*Les jugements rendus, contracts et obligations recusés des royaumes et souverainetés étrangères pour quel que cause et que ce soit, n'auront hypothèque ni exécution en notre dit royaume; ains tiendront lieu de simples promesses, et, nonobstant les jugements, nos sujets contre lesquels ils auront été rendus, pourront de nouveau débattre leurs droits comme entiers par devant nos officiers*».

Noua legislațiune are dispozițiunea art. 546 pr. civ. «*Hotărârile pronunțate de tribunalele străine,*

și actele primite de ofițerii străini, nu vor fi susceptibile de execuțiune în Franța de cât în modul și în casurile prevăzute de articolii 2123, 2128 cod. civil».

Art. 2123: «*Hipoteca nu poate de asemenea să rezulte din hotărârile date în țară străină, de cât numai dacă au fost declarate executorie de un tribunal francez, fără prejudiciul dispozițiunilor contrare care vor putea fi în legile politice și în tratate.*

Art. 2128: «*Contractele petrecute în țară străină nu pot da ipotecă asupra bunurilor din Franța, dacă nu sunt dispozițiuni contrare la acest principiu în legile politice și în tratate*».

Asupra interpretării textelor transcrise s'au produs trei opinii în Franța:

1. *Intâia părere.* Hotărârile date de tribunalele străine n'au nici o autoritate în Franța nici pentru execuțiune (*imperium*), nici pentru fond (*jurisdicțiune*). Tribunalele Franceze nu trebuie deci să îngăduiască execuțiunea unor asemenea hotărâri de cât prin revisiune, în cunoștință de cauză și statuând prin o hotărâre nouă (și nu prin simplă ordonanță de *exequatur*), fără deosebire între cazul în care hotărârea ar fi fost dată pentru sau contra unui Francez, pentru sau contra unui străin, între Francezii sau contra străinilor, sau între un Francez și un străin. Drepturile litigioase pot fi din nou desbătute pe de-a întregu ¹⁾.

2. *A doua părere.* Tribunalele franceze solicitate a declara executorie o hotărâre emanată de la o jurisdicțiune străină, nu au a revisui de-a întregul și în fond, din punct de vedere a interesului privat, sentința ce le este supusă, ele trebuie să se mărginească a verifica, dacă actul ce li se prezintă, întrunește condițiunile necesare pentru a constitui o hotărâre valabilă în locul în care a fost dată, dacă a trecut în puterea lucrului judecat, și dacă nu e contrară cu nici o lege de ordine publică în Franța ²⁾.

3. *A treia părere,* susținută de Aubry et Rau ³⁾ face deosebirea între ipoteza în care o hotărâre pronunțată de un tribunal, s'a dat în potrivea unui Francez, și aceea în care s'a dat în po-

¹⁾ Rauter, Cours de Pr. civ., No. 457, pag. 166 și 167.

²⁾ Pigeau. Partea a V., titlu 3, pag. 21, No. 658, aditii Bruxelles 1840, adnotat de Grivellet și alți jurisconsulti.

³⁾ Vol. 8, § 769 ter, pag. 414—419.

triva unui străin. a) Când judecătorul francez este chemat a declara executorie o hotărîre pronunțată, în străinătate în potriua unui Francez, în profitul, său a unui străin, său chiar a unui Francez, și când partea condamnată cere să desbată din nou drepturile sale, este legalmente obligat de a proceda la revizuirea a acestei hotărîri, adică de a examina valoarea dispoitivului, sub îndoitul raport al apreciațiunei faptelor și a aplicațiunei regulilor de Drept, și de a o reforma la nevoie. Puțin împrortă ca Francezul, care a pierdut înaintea unui tribunal străin să fi procedat ca pârât său ca reclamant, fie în materie civilă, fie în materie comercială.

b) Când, din potrivă, judecătorul francez este chemat a declara executorie o hotărîre dată în potriua unui strein, în profitul unui francez său a unui alt strein, el poate și trebuie, în general, să se mărginească a examina dacă actul ce i se presintă constituie, după legea streină, o adevărată hotărîre, din îndoitul punct de vedere al puterilor autorității de la care emană și a solemnităților cerute pentru administrarea justiției, și dacă, de altă parte, acest act nu cuprinde dispozițiunii contrarii Dreptului public Francez și principiilor de ordine publică său de interes general socotite astfel în Franța.

În numărul viitor vom analiza fie-care din aceste sisteme, cumpănind argumentele pe care se sprijinesc.

(Va urma).

D. Chebapci.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE SECT. I

Audiența de la 5 Decembrie 1897

Președinția d-lui CH. PHERIKYDE, consilier

Ministerul de Finanțe cu Paul Zotu și alții

Contravențiunii la legea impositului asupra băuturilor spirtoase. — Taxa. — Confiscare. — Denunțatori săi doveditori. — Ce primă iaă densesi și în ce cas.

«Art. 43 din legea din 14 Februarie 1882 pentru asezarea și administrarea impositului asupra băuturilor spirtoase».

Cei ce denunță săi dovedesc fraudele ce se fac la legea pentru așezarea și administrarea impositului asupra băuturilor spirtoase nu au alt drept de cât la jumătate din valoarea productelor confiscate de la fraudatori, și această numai în cas când confiscarea a fost consfințită prin sentința judecătorească rămasă definitivă și productele confiscate au fost vëndute prin licitațiune publică.

Când confiscarea nu a existat din cauză că contravenientul la sus menționata lege a depus taxa cuvenită fiscalului pentru băuturile spirtoase puse în consumațiune, și pe care le pusesese în consumațiune prin fraudă, fără a achita în prealabil taxa, denunțatori n'au nici un drept la jumătate din această taxă.

Decisiunea No. 449. — Casată, în urma recursului făcut de Ministeriul de Finanțe, decisiunea Curții de Apel din București, secțiunea I, No. 50/96, dată în proces cu Paul Zotu și moștenitori săi Opler.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-nul consilier Ciru Oeconomu ;

Pe d-nii avocați M. Antonescu și D. Carp, în dezvoltarea motivelor de cassare ;

Pe d-l avocat Take Ionescu, în combateri ;

Pe d-l procuror C. D. Sărătianu în conclusiuni ;

Deliberând,

Asupra motivului III :

«Esces de putere și gresită interpretare a art. 43 din «Legea băuturilor spirtoase».

«În fapt este constant că Statul nu a confiscat băuturile lui Opler, ci a găsit de cuviință că este locul numai de a încasa taxele datorite Statului ; prin urmare în tot cazul Zotu nu avea dreptul la nici o primă întru cât art. 43 nu acordă primă de cât în cas de «confiscație, dând doveditorului dreptu la jumătate «din valoarea produselor confiscate, constatate prin rezultatul vëndărei la licitație».

Având în vedere că din decisiunea supusă recursului rezultă că la 28 Iulie 1884, Primăria Capitalei s'a adresat parquetului Tribunalului Ilfov, plîngându-se că la fabrica de bere V. H. Opler și fiul, s'ar fi comițând fraude la perceperea taxei de accise ; la această plîngere s'a asociat în urmă și Statul și s'a început o instrucțiune judiciară care a constatat că, la o cantitate de 498.840 litruri de bere, scoasă în consumațiune din fabrică, nu se plătise Statului nici o taxă, ceea ce făcea pentru Stat o pierdere de 64.406 lei și 50 bani, socotită taxa dupe legea băuturilor spirtoase ;

V. H. Opler, pentru a evita confiscarea berei sale din fabrică, s'a grăbit a depune suma de 64.406 lei și 50 bani, drept taxa ce ar fi trebuit să plătească Statului ;

Instrucțiunea penală începută în contra lui V. H. Opler, de și a constatat existența fraudei și a prejudiciului, totuși a dat cas de neurmărire contra lui Opler pe motiv că faptul nu constituie un delict comis de densul, ci îmbracă numai un caracter delictuos față cu agenții publici cu știrea și cu ajutorul cărora fusese comis ;

Opler atunci intentă proces Ministerului de Finanțe cerînd să i se restituie suma de lei 64.406 și 50 bani ce depusese ;

Încursul procesului intervine și Paul Zotu, cel care denunțase Primăriei că la fabrica Opler se frustiază Comuna, cerînd să beneficieze de prima de jumătate ce acordă art. 43 din legea impositului asupra băutu-

rilor, spirtoase descoperitorilor și intervenția lui fu admisă ;

Tribunalul esaminând afacerea și întemeindu-se pe dovezile adunate despre existența faptului, în temeiul art. 999 și următoarele din codul civil, care obligă la reparațiune ori ce act al omului care aduce altuia un prejudiciu, respinge cererea lui Opler de a i se restitui cei 64.406 lei și 50 bani, și obligă pe Ministerul de Finanțe să plătească lui P. Zotu jumătate din această sumă, adică lei 32.203 și 25 bani ;

Atât Ministeriul de Finanțe, cât și Opler, au făcut apel, și Curtea de Apel, prin deciziunea supusă azi recursului, adoptând în totul faptele și motivele din sentința Tribunalului, respinge ambele apeluri, atât acela al Ministeriului de Finanțe, cât și acela al lui V. H. Opler, decedat în cursul procesului, și reprezentat prin moștenitorii săi ;

În contra deciziunii Curții de Apel a făcut recurs numai Ministeriul de Finanțe ;

Având în vedere că dupe art. 43 din legea din 14 Februarie 1882 pentru așezarea și administrarea impozitului asupra băuturilor spirtoase, doveditorii băuturilor supuse confiscării au drept la jumătatea din valoarea produselor confiscate, constatată prin rezultatul vânzării la licitațiune, dupe ce justiția va legitima condamnățiunea prin o sentință având autoritatea lucrului definitiv judecat ;

Considerând dar că din coprinsul acestui text de lege reese lămurit că denunțatorii nu au alt drept de cât la jumătatea din valoarea produselor confiscate, și această numai când aceste produse au fost vândute la licitațiune în urma unei sentințe judecătorești definitive care să fi consfințit confiscarea ;

Considerând că în speță, este constant în fapt, că confiscare nu a existat și prin urmare nici sentință care să confirme confiscarea, și nici licitațiune a produselor confiscate ;

Că în speță Opler, pentru a evita confiscarea, a depus la Stat suma de lei 64.406 și 50 bani, sumă ce reprezenta nu valoarea berei ce era în fabrică și care ar fi put fi confiscată ci taxa ce Opler ar fi trebuit să plătească la berea ce scosese din fabrică și o pusese în consumațiune fără a plăti taxa legiută ;

Că dar asupra acestei sume denunțatorul Zotu nu avea nici un drept, și deci reu Curtea de Apel i-a acordat, ca primă pentru denunțarea sa, jumătate din suma depusă de Opler ;

Considerând că art. 43 vorbind numai de jumătate din valoarea produselor confiscate, de și contravenienți sunt condamnați și la amendă, judecătorii nu pot prin interpretațiune, întinde prima acordată doveditorilor la altă condamnățiune de cât la valoarea mărfi confiscate, nici substituți la această valoare, taxele ce contravenientul n'a plătit de cât în urma denunțării că așa fiind motivul învoat este întemeiat ;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta celelalte motive, Curtea casează, etc.

Audiența de la 28 Octombrie 1897

Președinția d-lui CH. PHEREKIDE, Consilier

Nathalia Agapie fosta Dobrovici cu Th. I. Gheorghiu

Imobile.—Străini.—Israelii.—Imobile urbane.—Interzicerea streinilor de a cumpăra imobile de ori ce natură în România prin legea din 20 August 1864.—Dacă această lege privea și pe israeliții pământeni.—Ce se înțelege prin străini.—(Art. 3 din legea de la 20 August 1864 pentru drepturile străinilor de a cumpăra imobile, și art. 1431 din codul Calimach).

Legea din 20 August 1864, care oprea pe străini de a dobândi imobile de ori ce natură în România, nu se aplică și israeliților pământeni, cari de și nu se bucură de drepturile politice, dar nu este mai puțin adevărat că ei nu pot fi considerați ca străini în înțelesul strict al cuvântului, căci străini sunt aceia cari aparținând unui alt stat politic organizat se bucură de toate drepturile în general fie politice, fie civile, în acel stat.

Ast-fel, sub imperiul acelei legi, israeliții puteau cumpăra imobile urbane, drept ce aveau prin § 1431 din codul Calimach.

Decisia No. 387.—Respingerea recursului făcut de Natalia Agapie fostă Dobrovici contra deciziunii curții de Apel din Iași s. II cu No. 3/97 dată în proces cu Th. I. Gheorghiu.

Curtea,

Ascultând raportul făcut în cauză de d-l consilier Predescu ; pe d-l avocat S. Panu, în dezvoltarea motivelor de cassare și pe d-l avocat P. Borș, în combateri ;

Deliberând,

Asupra motivului de casare în resumat :

«In ceea ce privește cererea de revendicare zisului imobil, pentru motiv că Nusin sin Iancu ca strein și de rit mosaic, în anul 1871 nu avea dreptul a dobândi proprietate imobiliară în România fiindu-i interzis acest drept de legea din 19 August 1864 și majoritatea curții a dat o interpretare greșită, denaturând art. 2 din menționata lege din 1864».

Având în vedere decisia atacată cu recurs din care rezultă că obiectul acțiunii de față este cererea recurentei Natalia Agapie, de a fi obligat intimatul Theodor Gheorghiu să-i lase în proprietatea sa imobilul din Iași strada de sus No. 54 ;

Având în vedere că recurenta și întemeiază cererea pe motivul că actul de împrumut cu ipotecă și antichresă, pe temeiul căruia Gheorghiu deține acel imobil este nul întru cât ascunde o vindere-cumpărare a aceluși imobil care era prohibită la data confecționării lui (12 Martie 1871), de legea din 20 August 1864, pentru că cumpărătorul său Nusin sin Iancu, autorul lui Ghiorghiu, era evreu, și evreii erau opriți prin citata lege de a dobândi imobile, de ori-ce natură, în România.

Considerând că din chiar intitulatul legii : «Pentru drepturile străinilor de a cumpăra imobile» rezultă evident că legea din 1864, vizează numai pe străinii aparținând altor state, cărora le acordă dreptul de a cumpăra imobile în România, sub condițiunea reciprocității ;

Considerând că Israelii pământeni, de și nu se bu-

cură de drepturile politice, dar nu este mai puțin adevărat că ei nu pot fi considerați ca străini, în înțelesul strict al cuvântului, căci străini sunt acei cari aparținând unui alt stat politic organizat se bucură de toate drepturile în general, fie civile fie politice, în acel stat;

Considerând că, ast-fel fiind, nici dispoziția din art. 3, legea citată, care zice că: toate dispozițiunile contrarii acelei legi sunt și rămân abrogate, nu se poate susține că a abrogat dispozițiile § 1431 din codul Calimach prin care se permite evreilor de a cumpăra case și dughene în orașe, căci art. 3 citat vizează dispozițiile contrarii legii privind pe străini;

Considerând, în fine, că legea din 1864 nu face nici o mențiune în privința drepturilor evreilor de a cumpăra imobile urbane, prin urmare, trebuie să conchidem că situațiunea lor rămâne aceeași cum era regulată de legile și regulamentele anterioare;

Considerând că așa fiind acest mijloc de casare rămâne neîntemeiat;

Considerând că avocatul părții recurente a declarat că nu mai susține cele-l-alte mijloace de casare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALA

Audiența de la 20 Octombrie 1897

Președinția D-lui OSCAR N. NICULESCU, președinte

Sentința comercială 1756

Führ, Schrufer Simons cu Rosalia Rosenfeld

Faliment.—Cauzele declarării în stare de faliment.—Comerciant.—Incetare de plăți -- Ce este un comerciant.—Datorii comerciale.—Minorii comercianți.—Tutore.—Esercizarea de fapt a comerțului de către tutore în numele minorilor.—Dacă poate fi considerat tutorele ca comerciant.—Datorii personale ale sale.—Incetare de plăți.—Dacă poate fi declarat în stare de faliment.—(Art. 695 codul comercial).

Pentru ca o persoană să poată fi declarată în stare de faliment, se cere în primul rând să fie comerciantă, iar în al doilea rând să fi încetat plățile pentru datoriile sale comerciale.

Faptul că o persoană a emis niște cambii cu valoarea primită în marfă nu poate face o dovadă peremptorie despre calitatea sa de comerciantă, fiind dat că ori-ce persoană civilă poate face, în mod isolat, o cumpărare de mărfuri pentru trebuințele sale personale fără intențiune de ași crea o profesiune din specularea acestor mărfuri.

De asemenea, tutricea care conduce de fapt un stabiliment industrial sau comercial al minorilor săi copii, și în numele acestor minori, cu autorizațiunea justiției, nu poate fi considerată că dânsa personal este comerciantă, și deci nu poate fi declarată în stare de faliment pentru că ar fi încetat plata datoriilor sale personale.

S'au ascultat: D-l avocat A. Teodorescu din partea reclamanților Führ, Schruf et Simons, precum și d-l avocat C. Țicu-Ștefănescu, din partea intimatului Rosalia Rosenfeld.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată de Führ Schruf et Simons

contra d-nei Rosalia Rosenfeld, prin care tind a fi declarată în stare de faliment pentru incetare de plăți.

Având în vedere incidentul ridicat de partea defendoare, prin care tinde a fi respinsă această acțiune pe motiv că d-sa personal nu are calitatea de comerciantă;

Având în vedere susținerile orale ale ambelor părți și actele exhibate.

Având în vedere că în drept, după cum rezultă din dispozițiunile art. 695 cod. com., pentru ca o persoană să poată fi declarată în stare de faliment, se cere în primul rând să fie comerciantă, iar în al doilea rând să fi încetat plățile pentru datoriile sale comerciale;

Considerând că din actele exhibate se stabilește în mod cert și indiscutabil că părâta în numele său personal nu eserecită nici un comerț, iar simpla împrejurare că a emis niște cambii cu valoarea primită în marfă, nu poate face o dovadă peremptorie despre calitatea sa de comerciantă, fiind dat că ori-ce persoană civilă, poate face în mod isolat o cumpărare de mărfuri pentru trebuințele sale personale, fără ca prin aceasta să înțeleagă ași atribui calitatea de comerciant, cu alte cuvinte fără a avea intențiunea ca din specularea acestor mărfuri săși creeze o profesiune;

Considerând că împrejurarea că numita părâtă conduce de fapt o fabrică de băuturi gazoase, nu poate avea nici o înrăurire, de oare-ce a justificat că comerțul acesta îl exercită în calitate de tutore legală a minorilor săi fi rămași pe urma defunctului Adolf Rosenfeld, și în numele acestor minori, conform autorizațiunii dată de Tribunalul Ilfov, secția II-a, unde se găsește pendinte tutela;

Că dar din momentul ce nu se face dovada calității de comerciantă a părții personal, acțiunea de față astfel cum e îndreptată, nu poate fi admisă conform art. 695 menționat mai sus, deci incidentul ridicat de părâta devine întemeiat și cată a se admite, respingându-se ca nefondată acțiunea reclamanților.

Pentru aceste considerante redactate de d-l supleant A. Procopiu;

Admite incidentul ridicat de partea defendore și prin consecință;

Respinge acțiunea intentă de Führ, Schruf & Simons contra d-nei Rosalia Rosenfeld.

(ss) Oscar Niculescu, V. Miculescu, A. Procopiu.
Grefier, C. Ștefănescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA II

Audiența de la 30 Septembrie 1897

Președinția D-lui EM. MICLESCU, Membru

Sentința civilă No. 573.

Primăria Capitalei cu Ecaterina Chirculescu

Domeniū public.—Cari sunt bunuri de domeniu public.—Dacă sunt prescriptibile.—Când devin prescriptibile.—Dacă o stradă încetând de a mai servi usului public, devine de domeniu privat al comunei și este prescriptibilă.

Bunurile ce fac parte din domeniu public, adică

acele bunuri care prin destinațiunea lor aparțin uzului public, uzului comun, nu pot fi nici odată dobândite prin prescripțiune de particulari, și prin urmare nici eserițiul acțiunilor posesorii nu poate fi acordat în contra unor asemenea bunuri.

Când însă aceste bunuri reintră în comerț, când numai servă la uzul public, ele reintră în rândul bunurilor de domeniul privat și în acest cas le sunt aplicabile regulele de drept generale.

Ast-fel când o stradă sau o stradelă a încetat de a mai servi uzului public, terenul ocupat de acea stradă sau stradelă trece în domeniul privat comunal, și ca atare prescripțibilă ca toate bunurile în general.

S'a ascultat : d-l avocat Theodorian, din partea a pelantei Primăriei Capitalei, și d-l avocat N. N. Sigmirianu, din partea intimitei Ecaterina Chirculescu.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut în termen de Primăria Capitalei contra cărței de judecată No. 951/97 a d-lui Jude Ocolului III București ;

Având în vedere că prin menționata sentință, Primăria este condamnată a lăsa pacinica stăpânire d-nei Ecaterina Chirculescu asupra unei porțiuni de teren din str. Rozelor pe care Primăria a deschis o ulicioară ;

Având în vedere că în fapt nu se contestă de Primărie cum că a deschis o ulicioară pe terenul posedat de d-na Chirculescu—dară se susține că pe acel loc ar fi existat tot-d'auna stradelă înfățișând drept dovadă un plan vechi de la 1833, dresat de inginerul Borosin, că în fine străzile făcând parte din domeniul public comunal—d-na Chirculescu nu poate avea beneficiul exercițiului acțiunilor posesorie într-o cât asemenea bunuri nu pot fi nici odată prescise ;

Considerând că în drept este perfect adevărat că bunurile ce fac parte din domeniul public nu pot fi nici odată dobândite prin prescripțiune de particulari—art. 1844 c. civ. ne spune aceasta în termeni preciși—de unde rezultă că nici exercițiul acțiunilor posesorii nu poate fi acordat în contra unor asemenea bunuri ;

Considerând, că prin domeniul public se înțelege acele bunuri care prin destinațiunea lor aparțin uzului public, uzului comun—că conform art. 478 c. civ. aceste bunuri reintră în comerț când nu mai servesc la uzul public și prin urmare odată reîntrite în rândul bunurilor de domeniul privat, regulele de drept generale le sunt aplicabile ;

Considerând că din depunerile martorilor ascultați reese în fapt că ulicioara redeschisă astăzi de Primărie, servea altă dată de comunicațiune între strada Rozelor și vechea matcă a Dâmboviței, că însă schimbându-se cursul acestui râu prin lucrările de canalizare a municipalității această stradelă a încetat de a mai servi uzul public—ast-fel că acest teren a trecut în domeniul privat comunal, și prin urmare a devenit prescripțibil ca toate bunurile în general ;

Considerând că reclamanta a dovedit înaintea primei instanțe că a posedat acest teren mai mult de un an, că prin urmare fiind tulburată de Primărie în această posesiune și acțiunea ei fiind intentată în termen util, cererea sa de a fi reintegrată în stăpânirea anterioară este întemeiată și deci apelul Primăriei cată a fi respins.

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător Em. Miculescu, respinge apelul.

(ss) Em. Miculescu, G. Crăsnaru, P. M. Petrescu.

(s) p. Grefier, N. Christescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIUNEA III

Audiența de la 6 Noembrie 1897

Președinția D-lui P. A. FLORIAN, președinte

Sentința civilă No. 552.

Adolphe Van Saanen cu Ministerul de resbel.

Pensiuni militare. — Condițiunea de vârstă. — Ce lege se aplică. — Lege interpretativă. — Ce este o lege interpretativă și dacă are efect retroactiv și de când

O lege interpretativă, neavând de scop de cât să se esplice o lege anterioară, formează un singur corp cu legea interpretată și ca atare are efect retroactiv din ziua punerii în aplicare a legii interpretate.

Ast-fel, conform legii interpretative a legii de la 13 Mai 1895 pentru vârstă când au să fie puși militarii la pensiune, toți ofițerii, asimilați și funcționarii civili în serviciul armatei cari la 1 Aprilie 1895 se găscau eșiți din serviciu însă ne așazați încă la pensia, condițiunea de vârstă impusă lor pentru lichidarea dreptului la pensia va fi aceea prevăzută de legea pensiunilor sub imperiul căreia au încetat serviciul militar, iar nu condițiunea de vârstă impusă de legea în vigoare când fostul militar cere să'i se recunoască și să'i se serve pensiuena cuvenită.

S'a ascultat : D-l avocat Georgescu pentru oponentul Van Saanen, și d-l avocat G. Părvulescu, pentru Ministeriul de resbel, intimat.

Tribunalul,

Având în vedere opozițiunea făcută de căpitanul A. Van Saanen contra sentinței acestui tribunal prin care i se respinge ca nesușinută acțiunea intentată prin petițiunea înregistrată la No. 28272 din 9 Decembrie 1896 prin care tinde a se obliga Ministerul de Resboi al înscrie între pensionarii statului cu începere de la August anul 1894 și să fie condamnat a i se plăti suma de 6384 lei.

Având în vedere că reclamantul prin petițiunea din 20 Octombrie 1897 și modifică cererea sa mărginindu-se a cere numai plata sumei de 4986 lei ce represintă pensia cuvenită de la 7 Iunie 1895, iar nu de la August 1894.

Având în vedere că din actele prezentate și din sus-

ținerile orale rezultă următoarele: Căpitanul A. Van-Saenen la 1 Martie 1892 a demisionat din funcțiunea de căpitan de port, și la 9 August 1894 cu petiția înreg la No. 6951, a înaintat Ministerului actul de vârstă și certificatul Curței de compturi, cerând a i se regula dreptul la pensiuine, potrivit dispozițiunilor acestor texte de lege se cerea vârsta de 50 ani impliniți, căpitanul A. Van-Saenen nu putea cere a fi scris de cât la 7 Iunie 1895 când implinea vârsta de 50 ani care se cerea tuturor oficerilor superiori.

Considerând că înainte de a implini căpitanul A. Van-Saenen vârsta de 50 ani, intervine o lege interpretativă, aducând mai multe modificări legii pensiunilor de la 1889 și 1891, între altele modificându-se art. 1 prin care se cerea ca dupe un serviciu de 18 ani, oficerii superiori nu pot cere a li se regula drepturile lor la pensiuine de cât numai când vor avea vârsta de 51 ani impliniți, și că față cu această modificare, a legii, care a fost pusă să aplicare la 1 Aprilie 1897 apare legea interpretativă, al cărui text compus dintr'un mic articol se exprimă ast-fel: Dispozițiunile legii de la 13 Maiu 1895 în ce privește vârsta nu sunt aplicabile oficerilor, asimilațiilor și funcționarilor civili în serviciul armatei care la 1 Aprilie 1895 se găsea eșiți din serviciu și ne așezați la pensie. Condițiunea de vârstă impusă lor pentru lichidarea drepturilor la pensie va fi aceea prevăzută de legea pensiunilor sub imperiul căreia au încetat serviciul militar.

Considerând că în principiu o lege interpretativă ne având de scop de cât să aplice o lege anterioară, formează un singur corp cu legea interpretată și ca atare are efect retroactiv din ziua punerii în aplicare a legii interpretată.

Că dar, în speță, conform legii din 1 Aprilie 1897, condițiunea de vârstă pentru regularea drepturilor la pensie a militarilor cari au încetat serviciul înainte de 13 Maiu 1895, fiind aceea prescrisă de lege, sub imperiul căreia a încetat serviciul, căpitanul A. Van-Saenen avea dreptul a fi înscris între pensionarii statului cu începere de la data de 7 Iunie 1895 când va implini vârsta de 50 ani, conform legii de la 1889 și 1891 atuncî în vigoare.

Considerând că, dacă unei legi de interpretare se determină data aplicațiunei, cum s'a făcut cu legea de la 1 Aprilie 1897, în art. 2, această împrejurare nu poate perde efectul retroactiv al unei asemenea legi, inerent naturei ei însăși ci însemnează numai că nu pot beneficia de această interpretare de cât cei-ce nu s'au adresat încă autorității în drept a regula pensiile, sau instanțelor judecătorești în cas de refus, nu și celor pentru cari deja judecata s'a pronunțat, căci această adăogire n'are de scop de cât a respecta autoritatea lucrului judecat.

Că așa fiind, acțiunea fiind întemeiată urmează să fie admisă.

Pentru aceste motive redactate de d-nu judecător supleant N. C. Schina.

În numele legii,

Admite opozițiunea făcută de Adolphe Van-Saenen în contra sentinței acestui trihunal cu No. 127/97 pe care o reformează în totul și prin consecință admite în parte acțiunea intentată de Adolphe Van Saenen prin petițiunea înregistrată la No. 21599 din 9 Decembrie 1896 și

Obligă pe Ministerul de Resboi să plătească reclamanțului suma de lei patru-mii-nouă-sute opt-zeci și șase echivalentul pensiuinei cuvenite de la 7 Iunie 1895 până la 1 Aprilie 1897 din care sumă Ministerul va avea dreptul să oprească reținerile conform legii pensiilor.

(ss) P. A. Florian, Al. Alexandrescu și N. C. Schina.

Grefier, I. Măldărescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut 3 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătorielor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicie, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține:

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Volumul III:

ESECUȚIUNEA SILITĂ IMOBILIARĂ

Câte-și trele volumele fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la librăriiile Stork & Müller, Pasagiul Român și Leon Alcalai, calea Victoriei cum și la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

Fie care volum costă 12 lei, câte-și-trele volumele 36 lei.

S'a pus sub presă volumul IV, cuprinzând: competență, cereri, citațiuni, excepțiuni și sentințe.

A apărut:

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

Pusă în aplicare la 1 Iunie 1896

Comentată și adnotată cu Jurisprudența și debaterile Corpurilor Legiuitoare, precedată de un studiu relativ la interpretarea legilor și urmată de circulări ministeriale relative la aplicarea legii pentru judecătoriele de pace.

de

Mihail P. Rădulescu

Doctor în drept, fost judecător de Pace, actualmente procuror la trib. Focșani

Prețul 6 lei

De vânzare la toate librăriiile și la autor în Focșani.